

PATVIRTINTA

Vilniaus lopšelio-darželio „Želmenėliai“

Direktorės

2024-09-10 įsakymu Nr. V-99

**VILNIAUS LOPŠELIO-DARŽELIO „ŽELMENĖLIAI“
2024-2025 M.M. PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO TVARKOS APRAŠAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Priėsmokyklinio ugdymo tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) nustato bendruosius priešmokyklinio ugdymo reikalavimus, priešmokyklinio ugdymo organizavimą ir finansavimą. Vilniaus vaikų lopšelis -darželis „Želmenėliai“ (toliau – Lopšelis-darželis) priešmokyklinį ugdymą vykdo pagal atnaujintą Priėsmokyklinio ugdymo bendrąją programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2022 m. rugpjūčio 24 d. įsakymu Nr.V-1269 (toliau – Programa), vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. V-1193 (Dėl švietimo ir mokslo ministro 2013 m. lapkričio 21 d. įsakymo Nr. V-1106

„Dėl priešmokyklinio ugdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo) patvirtintu Priėsmokyklinio ugdymo tvarkos aprašu ir Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2021 m. gruodžio 27 d. įsakymu Nr. V-2303 (Dėl švietimo ir mokslo ministro 2013m. lapkričio 21 d. įsakymo Nr. V-1106 „Dėl priešmokyklinio ugdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo).

2. Mokslo metai prasideda rugsėjo 1 d., baigiasi rugpjūčio 31 d.

3. Tvarkos apraše vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme (toliau – Švietimo įstatymas).

**II SKYRIUS
BENDRIEJI PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO REIKALAVIMAI**

4. Priėsmokyklinis ugdymas:

4.1. pradedamas teikti vaikui, kai tais kalendoriniais metais jam sueina 6 metai; pradedamas teikti vaikui, kai tais kalendoriniais metais iki balandžio 30 dienos jam sueina 5 metai:

4.2. gali būti teikiamas anksčiau tėvų (globėjų) sprendimu, bet ne anksčiau, negu vaikui sueina 5 metai iki rugsėjo 1 dienos, švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka įvertinus vaiko ugdymo ir ugdymosi poreikius, pažangą. Priėsmokyklinis ugdymas gali būti teikiamas vėliau tėvų (globėjų) sprendimu, bet ne vėliau, negu vaikui tais kalendoriniais metais sueina 6 metai;“.

4.3. tėvai (globėjai) turi teisę kreiptis į pedagoginę psichologinę tarnybą arba švietimo pagalbos tarnybą (toliau kartu – Tarnyba), kurios aptarnavimo teritorijoje yra švietimo teikėjas, dėl 5 metų vaiko brandumo ugdytis pagal priešmokyklinio ugdymo programą vertinimo. Rekomenduojama kreiptis ne anksčiau nei vaikui sueina 4 metai 8 mėnesiai (atsižvelgiant į vaiko

brandumo mokyklai įvertinimo testo taikymo galimybes). Tarnyba ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo kreipimosi dienos pateikia rekomendacijas tėvams (globėjams) dėl vaiko pasirengimo mokytis;“;

4.4. vykdomas pagal Programą, kurios minimali trukmė per metus yra:

4.4.1. 640 valandų per metus;

4.4.2. 160 valandų per metus, jei gydytojų konsultacinė komisija (toliau – GKK) vaikui yra paskyrusi ugdymą namie 12 mėnesių;

4.4.3. 5 valandos per savaitę, jei GKK vaikui yra paskyrusi ugdymą namie ne trumpiau kaip 1 mėnesį;

4.4.4. 5 valandos per savaitę vaikui, sergančiam įvairiomis ligomis, besigydančiam medicininės reabilitacijos ir sanatorinio gydymo sveikatos priežiūros įstaigoje.“

4.4.5. švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatytais atvejais ir tvarka įvertinus vaiko ugdymo ir ugdymosi poreikius, pažangą, priešmokyklinis ugdymas gali trukti dvejus metus.

5. Priešmokyklinio ugdymo organizavimo forma yra priešmokyklinio ugdymo grupė (toliau – Grupė).

5.1. dėl vaiko ugdymo namie vienas iš tėvų (globėjų) prašymą teikia Lopšelio-darželio vadovui. Prie prašymo pridedama GKK pažyma. Mokinio ugdymas namie per tris darbo dienas įforminamas Lopšelio-darželio vadovo įsakymu;

5.2. pagal programą vaikas gali būti ugdomas (ugdytis) šeimoje. Vaikų ugdymą (ugdymąsi) šeimoje tėvams (globėjams) padeda organizuoti lopšelis-darželis, vadovaudamasis Ugdymosi šeimoje įgyvendinimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 504 „Dėl ugdymosi šeimoje tvarkos aprašo patvirtinimo“;

5.3. medicininės reabilitacijos ir sanatorinio gydymo sveikatos priežiūros įstaigoje ugdymą organizuoja sanatorijos mokykla ar savivaldybės vykdomosios institucijos ar jos įgalioto asmens paskirta bendroji bendrojo ugdymo mokykla (toliau – sanatorijos mokykla). Vaikai ugdomi grupėje, jei nesusidaro grupė, vaikas ugdomas individualiai.

6. Grupės darbo/veiklos ypatumų visuma:

6.1. 2024 m. rugsėjo 1 d. vaikų lopšelyje-darželyje buvo sukomplektuotos 2 priešmokyklinio ugdymo grupės, kurias lanko 32 ugdytiniai, dirbama pagal Valstybinę priešmokyklinio ugdymo programą;

6.2. ugdymo vieta – vaikų lopšelio-darželio „Želmenėliai“, priešmokyklinio ugdymo grupės.

6.3. ugdymo procesas prasideda **2024-09-01** baigiasi **2025-05-31**;

6.4. ugdymo trukmė – 12 val. per dieną, 60 val. per savaitę;

6.5. priešmokyklinio ugdymo grupėse pagal poreikį ugdomi specialiujų ugdymosi poreikių turintys vaikai, kuriems teikiama švietimo pagalba;

6.5.1. vaikui, kuriam nustatyti specialieji ugdymosi poreikiai, Programą pritaiko Grupėje dirbantis priešmokyklinio ugdymo pedagogas (-ai) kartu su Mokyklos vaiko gerovės komisija, sudaryta vadovaujantis Mokyklos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2011 m. balandžio 11 d. įsakymu Nr. V-579 „Dėl Mokyklos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, ir tėvais (globėjais), vadovaudamiesi Mokinių, turinčių specialiujų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V-1795 „Dėl Mokinių, turinčių specialiujų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

6.5.2. Grupėje, kurioje, pritaikius Programą, ugdomi ir vaikai, turintys vidutinių, didelių ir (ar) labai didelių specialiujų ugdymosi poreikių, dirba priešmokyklinio ugdymo pedagogas ir mokytojo padėjėjas, teikiantis specialiąją pagalbą, vadovaujantis Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1229 „Dėl Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašo patvirtinimo“;

7. Ugdomoji kalba – lietuvių k.;

8. Dėmesys yra skiriamas projektinei ar kultūrinei-pažintinei veiklai;

9. Paskelbus ekstremalią situaciją, keliančią pavojų mokinių gyvybei ar sveikatai, nustačius ypatingą epideminę situaciją dėl staigaus ir neįprastai didelio užkrečiamųjų ligų išplitimo, taip pat oro temperatūrai esant 20 laipsnių šalčio ar žemesnei į įstaigą priešmokyklinukai gali neatvykti. Šios dienos įskaičiuojamos į mokymosi dienų skaičių.

10. Lopšelis-darželis, atsižvelgiant į tėvų (globėjų) poreikius ir galimybes, su tėvais (globėjais) aptaria ir pasirašo mokymo sutartį, kurioje nurodoma: mokymo sutarties šalys, ugdymo Programa, jos pradžios ir pabaigos laikas, šalių įsipareigojimai, įtraukiant teises ir pareigas pagal Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 43 straipsnio 11 dalį bei 47 straipsnį, sutarties keitimo, nutraukimo pagrindai, padariniai ir kitos nuostatos, neprieštaraujančios kitiems teisės aktams;

11. Vaikų tėvai (globėjai) privalo užtikrinti vaiko punctualumą, reguliarių Lopšelio-darželio lankymą (jei vaikas negali atvykti, nedelsiant turi informuoti grupės pedagogą ar administracijos darbuotoją) ir kitų mokymo sutartyje nurodytų pareigų vykdymą.

12. Lopšelis-darželis dienyną sudaro elektroninio dienyno „Mūsų darželis“ duomenų pagrindu. Vaiko lankomumas, planai yra pildomi grupės dienyne.

13. Grupėje vaikų skaičius negali viršyti pagal amžiaus grupes Lietuvos higienos normoje HN 75:2016 „Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programų vykdymo bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtintoje Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2016 m. sausio 26 d. įsakymu Nr. V-93 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 75:2016 „Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programų vykdymo bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“ (TAR, 2016-01-27, Nr. 1647), nurodyto vaikų skaičiaus.

14. Programos įgyvendinimo laikotarpiu rekomenduojama organizuoti vaikų, ugdomų pagal priešmokyklinio ugdymo programą, atostogas pagal bendrojo ugdymo mokykloms nustatytą mokinių atostogų laiką ir tėvų (globėjų) poreikius:

14.1. ugdymo proceso metu vaikams skiriamos rudens, žiemos (Kalėdų), žiemos, pavasario (Velykų) atostogos. Į atostogų trukmę neįskaičiuojamos švenčių ir poilsio dienos.

14.2. atostogų trukmė 2024-2025 m. m. :

Atostogos	Prasideda	Baigiasi
Rudens atostogos	2024 m. spalio 28 d.	2024 m. spalio 31 d.
Žiemos (Kalėdų) atostogos	2024 m. gruodžio 27 d.	2025 m. sausio 3 d.
Žiemos atostogos	2025 m. vasario 17 d.	2025 m. vasario 21 d.
Pavasario (Velykų) atostogos	2025 m. balandžio 22 d.	2025 m. balandžio 25 d.
Vasaros atostogos	2025 m. birželio 01 d.	2025 m. rugpjūčio 31 d.

III. PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO ORGANIZAVIMAS LOPŠELYJE-DARŽELYJE

15. Lopšelis-darželis:

15.1. informuoja tėvus (globėjus) apie priešmokyklinio ugdymo organizavimą lopšelyje-darželyje;

15.2. po mokymo sutarties pasirašymo vaiką įregistruoja Mokinių registre nurodant pirmąją mokinio ugdymosi dieną. Iš Mokinių registre sukauptų duomenų – automatinio būdu formuojamas, o pasibaigus mokslo metams išspausdinamas ir sudaromas Mokinių abėcėlinis žurnalas;

15.3. mokinių abėcėliniame žurnale mokinių pavardes ir vardus surašo abėcėlės tvarka. Registracijos numeriai kasmet pradedami nuo 1. Informacija atnaujinama, jei pasikeičia mokinio gyvenamosios vietos adresas, vardas arba pavardė, o buvęs įrašas išsaugomas. Tuo atveju, kai nežinoma, į kokią Mokyklą mokinis yra išvykęs, gali būti įrašoma: užsienio valstybės, savivaldybės pavadinimas arba „Nežinoma“. Kitų mokslo metų Mokinių abėcėlinio žurnalo aplankas Mokinių

registre formuojamas iš atitinkamais mokslo metais sukauptų mokinių duomenų, patikslinus informaciją apie mokinio grupę / klasę, kurioje jis ugdosi / mokosi, ir įrašius duomenis apie tais mokslo metais išvykusius ir atvykusius mokinius;

15.4. nustato ugdomosios veiklos planavimo, pasiekimų vertinimo formą ir jų parengimo terminus;

15.5. pateikia mokyklai, vykdančiai pradinio ugdymo programą, ar kitam švietimo tiekėjui, kuris vykdys pradinio ugdymo programą, priešmokyklinio ugdymo pedagogo (-ų), (švietimo pagalbos specialisto (-ų), jeigu buvo teikta pagalba), rekomendaciją, parengtą pagal Tvarkos aprašo priede pateiktą formą (toliau – Rekomendacija), kuri turi būti pasirašyta priešmokyklinio ugdymo mokytojo(-ų) ir patvirtinta Lopšelio-darželio direktoriaus;

15.6. namie ugdomų vaikų, tėvų (globėjų) pageidavimu ir vaiko gerovės komisijai leidus, sudaro galimybę dalyvauti Lopšelio-darželio veiklose ar renginiuose;

16. Priešmokyklinio ugdymo mokytojas:

16.1. organizuoja ugdomąją veiklą pagal Programą, atsižvelgiant į individualius vaikų poreikius. Priešmokyklinio ugdymo procesas yra vientisas, neskaidomas į atskiras sritis (atskirus dalykus) ir vyksta integruotai visą Modelyje nustatytą laiką;

16.2. siekdamas dermės ir ugdymo tęstinumo tarp priešmokyklinio ir pradinio ugdymo programų, yra susipažinęs su pirmos klasės ugdymo programos nuostatomis, skirtomis pirmai-antrai klasei;

16.3. vertina vaikų pažangą ir pasiekimus vadovaudamasis Programa;

16.4. per 4 savaites nuo Programos pradžios atlieka vaikų pirminį pasiekimų vertinimą ir aptaria jį su tėvais (globėjais);

16.5. pagal Lopšelio-darželio nustatytą formą vaikų pasiekimus fiksuoja elektroniniame dienyne „Mūsų darželis“ ir kaupia vaiko pasiekimų aplanką;

16.6. įgyvendinęs Programą, atlieka vaikų galutinį pasiekimų vertinimą, aptaria jį su tėvais (globėjais) ir parengia Rekomendaciją pagal Tvarkos aprašo priede nustatytą formą (1 priedas);

16.7. vertina vaikus, turinčius specialiuosius ugdymosi poreikius, bei kitataučius vaikus kartu su Lopšelio-darželio vaiko gerovės komisija, aptaria su tėvais (globėjais) individualiai ir parengia Rekomendaciją, skirtą mokyklai, vykdančiai pradinio ugdymo programą, ir Mokyklos vaiko gerovės komisijai (pagal poreikį);

16.8. vaikų pažangą Programos įgyvendinimo laikotarpiu vertina nuolat, pasirinkdamas vertinimo būdus ir metodus;

16.9. priešmokyklinio ugdymo mokytojas, ugdantis vaiką namie ar sanatorijos mokykloje, vaikų pažangą Programos įgyvendinimo laikotarpiu vertina nuolat, pasirinkdamas vertinimo būdus ir metodus, fiksuoja vaiko pasiekimų aplanke ir ne rečiau kaip kartą per pusmetį vaiko ugdymo rezultatus aptaria su tėvais (globėjais) Lopšelio-darželio vaiko gerovės komisija;

16.10. atlieka kitus darbus, nurodytus jo pareigybės aprašyme, kurį rekomenduojama rengti atsižvelgiant į Priešmokyklinio ugdymo mokytojo pavyzdinį pareiginį aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2003 m. lapkričio 10 d. įsakymu Nr. ISAK-1581 „Dėl Priešmokyklinio ugdymo pedagogo pavyzdinio pareiginio aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2003, Nr. 111-4971).

IV SKYRIUS

PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO ORGANIZAVIMAS KARANTINO, EKSTREMALIOS SITUACIJOS, EKSTREMALIAUS ĮVYKIO AR ĮVYKIO, KELIANČIO PAVOJŲ MOKINIŲ SVEIKATAI IR GYVYBEI, LAIKOTARPIU ARBA ESANT APLINKYBĖMS MOKYKLOJE, DĖL KURIŲ UGDYMO PROCESAS NEGALI BŪTI ORGANIZUOJAMAS KASDIENIU MOKYMO PROCESO ORGANIZAVIMO BŪDU

17. Karantino, ekstremalios situacijos, ekstremalaus įvykio ar įvykio (ekstremali temperatūra, gaisras, potvynis, pūga ir kt.), keliančio pavojų mokinių sveikatai ir gyvybei (toliau – ypatingos aplinkybės) laikotarpiu arba esant aplinkybėms Lopšelyje-darželyje, dėl kurių priešmokyklinis ugdymas negali būti organizuojamas Grupėje (perkeliamas į šalia esančią mokyklą). Tuomet ugdymo procesas gali būti koreguojamas arba laikinai stabdomas, arba organizuojamas nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu (toliau – nuotolinis mokymo būdas).

18. Lopšelio-darželio direktorius, nesant valstybės, savivaldybės lygio sprendimų dėl ugdymo proceso organizavimo esant ypatingoms aplinkybėms ar esant aplinkybėms Mokykloje, dėl kurių ugdymo procesas negali būti organizuojamas kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu, gali priimti sprendimus:

18.1. laikinai koreguoti ugdymo proceso įgyvendinimą:

18.1.1. keisti nustatytą ugdymo trukmę;

18.1.2. keisti nustatytą ugdymo pradžios ir pabaigos laiką;

18.1.3. ugdymo procesą perkelti į kitas aplinkas;

18.1.4. priimti kitus aktualius ugdymo proceso ir vidaus bei darbo tvarkos (pvz., dėl veido kaukių dėvėjimo ir pan.) organizavimo sprendimus, mažinančius / šalinančius pavojų mokinių sveikatai ir gyvybei;

18.1.5. laikinai stabdyti ugdymo procesą, kai dėl susidariusių aplinkybių Lopšelio-darželio aplinkoje nėra galimybės jo koreguoti ar tęsti ugdymo procesą. Grupėje kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu bei nuotoliniu mokymo būdu, pvz., sutrikus elektros tinklų tiekimui ir kt. Ugdymo procesas Lopšelio-darželio direktoriaus sprendimu gali būti laikinai stabdomas 1–2 darbo dienas. Lopšelio-darželio direktorius sprendimą dėl ugdymo proceso stabdymo raštu derina su Vilniaus savivaldybės administracijos švietimo, kultūros ir sporto skyriumi.

19. Valstybės, savivaldybės lygiu priėmus sprendimą ugdymą organizuoti nuotoliniu mokymo būdu, lopšelis-darželis:

19.1. vadovaujasi Mokymo nuotoliniu ugdymo proceso organizavimo būdu kriterijų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. liepos 2 d. įsakymu Nr. V-1006 „Dėl Mokymo nuotoliniu ugdymo proceso organizavimo būdu kriterijų aprašo patvirtinimo“, rekomendacijomis dėl priešmokyklinio ugdymo organizavimo;

19.2. pertvarko ugdymo pagal Programą veiklų tvarkaraštį, pritaikydama jį ugdymo procesui organizuoti nuotoliniu mokymo būdu: konkrečios grupės tvarkaraštyje numato sinchroniniam ir asinchroniniam ugdymui skiriamą laiką. Galima nepertraukiamo sinchroninio ugdymo trukmė per dieną – iki 1 val.;

19.3. susitaria ir suderina su mokytojais (priešmokyklinio ugdymo pedagogais, ikimokyklinio ugdymo meninio ugdymo mokytojais, pagalbos mokiniui specialistais) dėl tarpusavio bendradarbiavimo, ugdymo turinio integracijos, kad asinchroniniu būdu vykdomas ugdymo procesas būtų įvairus ir prasmingas, atsižvelgiant į vaikų galimybes ir amžiaus ypatumus;

19.4. susitaria, kaip bus skiriamos ugdymosi užduotys, kaip pateikiama ugdymui(si) reikalinga medžiaga ar informacija, kada ir koku būdu vaikai kartu su tėvais (globėjais) gali paprašyti mokytojo pagalbos ir paaiškinimų, kiek vaikai turės skirti laiko užduotims atlikti, kaip reguliuojamas jų krūvis, kaip suteikiamas grįžtamasis ryšys vaikams, jų tėvams (globėjams) ir fiksuojami pasiekimai ir pan.;

V. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

20. Priešmokyklinio ugdymo mokytojas ugdymą pagal Programą vykdo vadovaudamasis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu ir šio Tvarkos aprašo nuostatomis.

21. Programa finansuojama iš valstybės biudžeto, vadovaujantis Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. liepos 11 d. nutarimu Nr. 679 „Dėl Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, savivaldybių biudžetų, rėmėjų ir kitomis lėšomis.“